

OBSAH

ÚVOD	11
----------------	----

Časť A

ÚVOD DO MIKROEKONOMICKEJ ANALÝZY

1. ROVNOVÁHA NA TRHU VÝROBKOV A SLUŽIEB	15
1.1 Pojmový aparát mikroekonomickej teórie	15
1.1.1 Racionálne rozhodovanie spotrebiteľa	18
1.1.2 Racionálne rozhodovanie firmy	27
1.2 Trhová rovnováha, ponuka a dopyt na trhu výrobkov a služieb	34
1.2.1 Nadbytok a strata účastníkov trhových procesov	45
1.3 Štát ako faktor trhovej rovnováhy	51
1.3.1 Trhová rovnováha v podmienkach otvorenej ekonomiky	58
<i>Prípadová štúdia</i>	
Trhová rovnováha v otvorenej a zatvorenej ekonomike	64
1.4 Cvičenia na opakovanie	70

Časť B

TEÓRIA SPOTREBITEĽA

2. ZÁKLADY TEÓRIE SPOTREBITEĽA	75
2.1 Množina prípustných spotrebných stratégií	76
2.2 Preferencie spotrebiteľa, teória užitočnosti	84
2.2.1 Funkcie užitočnosti	89
2.2.2 Preferenčná množina a indifferenčné krivky	91
Dokonale substitučné tovary	104
Dokonale komplementárne tovary	105
Neobľúbené tovary	106
Neutrálne tovary	107
Nasýtené preferencie	108
2.3 Podmienky rovnováhy spotrebiteľa	110
2.3.1 Dopytová funkcia	115
Monotónna transformácia funkcie	119
2.3.2 Vplyv zmien cien tovarov na výšku dopytu, cenová elasticita dopytu	121
Vlastná cenová elasticita dopytu	126

Křížová cenová elasticita dopytu144
2.3.3 Vplyv zmien dôchodku na výšku dopytu, dôchodková elasticita dopytu145
Prípadová štúdia	
Ovplyvňovanie dopytu cenou158
2.4 Cvičenia na opakovanie163
3. OPTIMÁLNE ROZHODOVANIE SPOTREBITEĽA167
3.1 Zovšeobecnenie funkcie užitočností167
Lokálne neuspokojenie spotrebiteľa169
Funkcia nepriamej užitočností170
Funkcia výdavkov spotrebiteľa172
3.2 Vplyv štátnych zásahov na rozhodovanie spotrebiteľa178
3.3 Príjmové a substitučné efekty v rozhodovaní spotrebiteľa185
3.3.1 Hicksova koncepcia príjmového a substitučného efektu187
3.3.2 Slutského koncepcia príjmového a substitučného efektu191
Prípadová štúdia	
Vyhodnotenie dôsledkov liberalizácie cien195
3.4 Cvičenia na opakovanie201
Časť C	
TEÓRIA FIRMY	
4. PRODUKČNÁ ANALÝZA203
4.1 Technológie, vstupy a výstupy204
4.2 Produkčné funkcie a ich vlastnosti220
4.2.1 Výroba pri konštantných proporciách spotreby výrobných faktorov227
4.2.2 Výroba pri dokonalej substitúcii výrobných faktorov230
4.3 Krátkodobé a dlhodobé rozhodovanie firmy230
4.3.1 Jeden fixný a jeden variabilný vstup233
4.3.2 Zákon klesajúcich marginálnych výnosov243
4.4 Elasticita výstupu245
4.5 Produkčná funkcia pre viac variabilných vstupov250
4.5.1 Hraničná miera technickej substitúcie254
4.5.2 Dlhodobé výnosy firmy258
4.6 Cvičenia na opakovanie263

5. NÁKLADOVÁ ANALÝZA	265
5.1 Minimalizácia nákladov.	266
5.2 Nákladové funkcie a ich vlastnosti.	272
5.3 Krátkodobé náklady.	274
5.4 Priemerné a marginálne náklady.	276
5.5 Dlhodobé náklady.	285
5.6 Viacvýrobová nákladová funkcia.	290
5.7 Cvičenia na opakovanie.	294

Časť D

PODMIENKY TRHOVEJ ROVNOVÁHY

6. ROVNOVÁHA FIRMY V PODMIENKACH DOKONALEJ KONKURENCIE.	297
6.1 Charakteristika trhovej štruktúry a dokonalej konkurencie.	298
6.2 Rovnovážna cena a zisk firmy.	299
<i>Prípadová štúdia</i>	
Kreditné karty a dokonalá konkurencia.	302
6.3 Krátkodobá maximalizácia zisku.	308
6.4 Dlhodobá maximalizácia zisku a analýza nákladov.	312
6.4.1 Maximalizácia zisku pri fixovanej úrovni nákladov.	314
6.4.2 Minimalizácia nákladov pri fixovanej úrovni produkcie.	317
6.5 Podmienky rovnováhy firmy pri dokonale konkurenčnom trhu.	319
6.5.1 Strata firmy a zastavenie výroby.	330
<i>Prípadová štúdia</i>	
Zisk a strata firmy.	331
6.5.2 Nadbytok spotrebiteľa a rovnováha na dokonale konkurenčnom trhu.	335
6.6 Ponuka odvetvia	337
<i>Prípadová štúdia</i>	
Ponuka odvetvia.	338
6.7 Cvičenia na opakovanie.	341
7. ROVNOVÁHA FIRMY V PODMIENKACH MONOPOLU A MONOPOLISTICKEJ KONKURENCIE.	343
7.1 Charakteristika monopolistickej trhovej štruktúry.	344
7.2 Optimalizácia výrobnjej stratégie monopolistickej firmy.	352

7.2.1	Krátkodobá optimalizácia ponuky a ceny monopolu	363
7.2.2	Dlhodobá optimalizácia ponuky a ceny monopolu	366
7.2.3	Neefektívnosť alokácie a prerozdelenia príjmu monopolu	369
7.2.4	Porovnanie trhovej štruktúry dokonalej konkurencie a monopolu	373
7.3	Cenová diskriminácia uplatňovaná monopolom	393
7.4	Možnosti štátu pri regulovaní cenovej politiky monopolu	399
7.4.1	Zdaňovanie monopolu	401
7.5	Regulácia monopolu	409
7.5.1	Regulácia miery návratnosti investícií.	411
7.5.2	Regulácia návratností výstupu	421
7.5.3	Regulácia návratnosti predaja	426
7.5.4	Regulácia návratnosti nákladov.	431
7.6	Monopolistická konkurencia	437
7.6.1	Charakteristika trhovej štruktúry.	437
7.6.2	Krátkodobá maximalizácia zisku na trhu monopolistickej konkurencie.	438
7.6.2	Dlhodobá maximalizácia zisku na trhu monopolistickej konkurencie.	440
	<i>Prípadová štúdia</i>	
	Trh videopožičovnív USA.	446
7.7	Cvičenia na opakovanie.	448
8.	ROVNOVÁHA V PODMIENKACH OLIGOPOLU.	453
8.1	Charakteristika trhovej štruktúry.	453
8.2	Modely rovnováhy oligopolu	456
8.2.1	Model oligopolu so zalomenou dopytovou funkciou.	461
	<i>Prípadová štúdia</i>	
	Oligopol so zalomenou dopytovou funkciou.	464
8.2.2	Cournotov model rovnováhy oligopolu	468
8.2.3	Model rovnováhy oligopolu v podmienkach množstvomého vodcu	474
8.2.4	Model rovnováhy oligopolu v podmienkach cenového vodcu	476
8.2.4	Model rovnováhy oligopolu v podmienkach kooperatívneho správania.	482
8.3	Analýza koncentrácie v odvetví.	484
	Trhový podiel výrobcu na produkcii odvetvia.	487
	Miera koncentrácie.	488

Herfindahlov index	489
Miera disperzie	491
Variačný koeficient	492
Prípadová štúdia	
Vyhodnotenie stavu konkurenčného prostredia v odvetví výroby nábytku	493
8.4 Cvičenia na opakovanie	498

PRÍLOHY

A. VEKTORY, MATICE, KVADRATICKÉ FORMY

A.1 Vektory a ich vlastnosti	501
A.2 Matice a ich vlastnosti	503
A.3 Kvadratické formy a definitnosť symetrických matíc	504

B. KONVEXNÉ MNOŽINY, KONVEXNÉ FUNKCIE

B.1 Množiny a ich vlastnosti	511
B.2 Funkcie a ich vlastnosti	513
B.3 Konvexnosť a konkávnosť funkcií	517
B.4 Extrémy funkcií	519

C. ZÁKLADY RIEŠENIA ÚLOH NA VOĽNÝ A VIAZANÝ EXTRÉM

C.1 Úlohy na voľný extrém	522
C.2 Úlohy na viazaný extrém	525

D. ZÁKLADY PRÁCE S PROGRAMOVÝM SYSTÉMOM GAMS

D1. Charakteristika jazyka programového systému GAMS	532
D2. Ilustrácia použitia systému GAMS	541
D3. Opisy riešenia optimalizačných úloh o regulácii sieťových odvetví	546

LITERATÚRA	560
----------------------	-----

VECNÝ REGISTER	569
--------------------------	-----